

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Johan Sjøfteland	FA - A20	16/551

Hørings svar Skiptvet kommune- Endringer i opplæringsloven oppstart av grunnskoleopplæring og mulighet for dispensasjon

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
16/039	Hovedutvalget for oppvekst	PS	23.08.2016
16/012	Rådet for eldre og funksjonshemmede	PS	23.08.2016
16/014	Ungdomsrådet	PS	23.08.2016
16/062	Formannskap	PS	06.09.2016
16/063	Kommunestyret	PS	13.09.2016

Forslag til vedtak:

Skiptvet kommune støtter ikke forslagene til lovendringer i Opplæringslova. Vedlagte høringsuttalelse oversendes Kunnskapsdepartementet.

Saksopplysninger:

Det norske samfunnet har i perioder mottatt mange flyktninger, senest vinteren 2015-16. Mange lokalsamfunn som har tatt imot flyktninger og asylsøkere har strevd med å oppfylle opplæringslovens § 2.1. om at alle har rett til grunnskoleopplæring fra dag en. Dette er bakgrunnen for lovforslaget om å åpne for dispensasjon fra dette lovkravet. I saken fra Regjeringen sees endringene opp mot gjeldende rett, Barnekonvensjonen og forholdene i nabolandene våre. De konkluderer med at en tolking av lovverket slik at opplæring skal gis snarest men senest innen en måned vil gi kommunene god nok tid i de aller fleste tilfeller til å legge nødvendig til rette. I noen ekstraordinære situasjoner er denne tilpassingen ikke nok, og departementet ønsker å åpne for en dispensasjonsordning i loven der kommunen kan søke fylkesmannen om dispensasjon i inntil tre måneder. Det drøftes i høringsdokumentet konsekvensene for fylkesmannsambetet med denne nye oppgaven, og det konkluderes med at siden kommunene skal begrunne søknaden godt og gi de nødvendige opplysningene i saken, vil det ikke ha store konsekvenser for embetet.

I konkrete saker er det av og til slik at vi ikke klarer å gi et fullgodt tilbud fra første dag, på grunn av vansker med å skaffe faglært personale og språkassistenter med barnets morsmål. Men dette er en overgangsperiode og i hovedsak gis det et godt tilbud. Dette er ofte barn og ungdom som har et sterkt behov for opplæring fra første dag, og å komme inn i et trygt og forutsigbart miljø. I samband med asylsøkere uten rett til opphold, eller i ventetiden på behandling av saken, kan kommunene allerede vente i tre måneder før opplæring skal gis. Dette anses etter rådmannens mening å være tilstrekkelig tid til å forberede opplæringstilbudet.

Når det gjelder fylkesmannsembetet sin rolle, kan dette bli en ny byråkratisk ordning som krever mye ressurser, og binder opp embetet i nye krevende saker. I høringsdokumentet vises det til at det er kommunenes ansvar å belyse saken så godt at det vil være effektiv saksbehandling hos fylkesmannen. Departementet har ikke vurdert hva dette koster av tid og ressurser for kommunen å gjennomføre slik saksbehandling. Mange kommuner er små og har lite ressurser til dette og ikke minst juridisk kompetanse som kreves. Kommunene i Østfold i samarbeid med fylkesmannen, har i lengre tid arbeidet med sjumilssteget, som er en konkretisering av barnekonvensjonen i kommunene. Denne endringa av lovverket kan ses på som en reduksjon av de rettighetene vi har forpliktet oss på.

Fra Høringsdokumentet:

Departementets forslag :

Oppstart av grunnskoleopplæring :

Departementet foreslår å endre opplæringsloven § 2-1 slik at barn som kommer til Norge, og som sannsynligvis skal oppholde seg her i mer enn tre måneder, skal få grunnskoleopplæring så raskt som mulig og senest innen én måned. Departementet foreslår ingen endring i når plikten til grunnskoleopplæring skal inntre. Plikten til å delta i grunnskoleopplæringen vil fortsatt inntre etter at et barn har oppholdt seg i Norge i tre måneder

Mulighet for dispensasjon :

Departementet foreslår at det gis en hjemmel i opplæringsloven til å gi dispensasjon fra reglene i opplæringsloven i inntil tre måneder. Det skal bare kunne gis dispensasjon i ekstraordinære situasjoner hvor kommunen ikke klarer å gi et fullverdig opplæringstilbud til barn uten oppholdstillatelse i Norge. Hjemmelen gjelder bare for grunnskoleopplæring. Departementet foreslår at det presiseres i loven at det kan fastsettes vilkår for dispensasjon.

Departementets forslag til ny lovtekst :

§ 2-1 andre ledd skal lyde:

Retten til grunnskoleopplæring gjeld når det er sannsynleg at barnet skal vere i Noreg i meir enn tre månader. Retten skal oppfyllest så raskt som mogleg og seinast innan ein månad. Plikta til grunnskoleopplæring byrjar når opphaldet har vart i tre månader. Departementet kan i særlege tilfelle fritta elevar frå denne plikta.

Ny § 2-17 skal lyde:

§ 2-17 Dispensasjon frå reglane i opplæringslova for barn som søker opphald i Noreg

Departementet kan gi ein kommune dispensasjon frå krava i lova her eller med heimel i lova dersom det er nødvendig i ein ekstraordinære situasjon. Ein dispensasjon kan berre omfatte opplæringa til barn som ikkje har opphaldsløyve i Noreg og som ikkje alt er i opplæring. Dispensasjon kan gis i inntil tre månader. Departementet kan fastsetje vilkår for dispensasjonen.

Høringsuttalelse:

Konsekvenser av disse lovendringene for kommunene er at det vil være mer samsvar mellom praksis og lovverk i en del ekstraordinære sammenhenger. Derimot er det i de fleste tilfeller slik at kommunene vil vite om behovet i god tid, i og med at IMDI og UDI kanalisierer flyktninger til kommunene etter de avtalene som er gjort i samband med kommunale vedtak om antall og type flyktninger. Skiptvet kommune kan derfor ikke se at dette er et problem for andre enn de kommunene der et stort antall kommer inn på en uforutsigbar måte, slik som for eksempel i Sarpsborg høsten 2015. Sett i et samfunnsmessig perspektiv, i forhold til barnekonvensjonen og at vi er et samfunn med lang tradisjon for at utdanning er både rett og plikt, kan det hevdes at vi sender et signal om at denne retten ikke er så viktig. For å få til god integrering så tidlig som mulig, og fange opp barn og unge med traumer og andre belastninger så fort som mulig, mener Skiptvet kommune at denne lovendringen ikke er nødvendig, og at det kan svekke rettighetene til barn og unge til opplæring. Dette bryter etter vår mening også med barnekonvensjonen og reduserer en gruppes rettigheter i samfunnet. Vi kan heller ikke se at det å lage en dispensasjonsordning med fylkesmannen som saksbehandler er nødvendig, og det kan i tilfelle det blir vedtatt skape mye ekstra byråkrati. Skiptvet kommune støtter ikke lovendringene.

Rådet for eldre og funksjonshemmede - 16/012

REF - behandling:

Enstemmig som innstillingen.

REF - vedtak:

Skiptvet kommune støtter ikke forslagene til lovendringer i Opplæringslova. Vedlagte høringsuttalelse oversendes Kunnskapsdepartementet.

Hovedutvalget for oppvekst - 16/039

HU-O - behandling:

Første setning i høringsuttalelsen plasseres til slutt.

HU-O - vedtak:

Skiptvet kommune støtter ikke forslagene til lovendringer i Opplæringslova. Vedlagte høringsuttalelse oversendes Kunnskapsdepartementet.

Formannskap - 16/062

fs - behandling:

Enstemmig som innstillingen

fs - vedtak:

Skiptvet kommune støtter ikke forslagene til lovendringer i Opplæringslova. Vedlagte høringsuttalelse oversendes Kunnskapsdepartementet.

Kommunestyret - 16/063

ks - behandling:

Herman Foss foreslo at Skiptvet kommune støtter forslaget til lovendringer i Opplæringsloven.

Innstillingen fra formannskapet ble vedtatt mot 1 stemme (Herman Foss)

KS - vedtak:

Skiptvet kommune støtter ikke forslagene til lovendringer i Opplæringslova. Vedlagte høringsuttalelse oversendes Kunnskapsdepartementet.

Vedlegg:

horing-om-endringer-i-opplæringsloven--oppstart-av-grunnskoleopplaring-og-mulighet-for-dispensasjon
Høringsbrev